

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ АНСАМБЛЬ

(фахова профілізація «Народні інструменти»)

Спеціальність		В5 Музичне мистецтво
Галузь знань		В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти		Бакалавр
Освітньо-професійна програма		Оркестрова майстерність
Курс		1 – 4
Семестр		1 – 8
Обсяг дисципліни (години / кредити ЄКТС)		240 годин / 8 кредитів ЄКТС
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)		Обов'язкова
Мова викладання		Українська
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Стрілець Андрій Миколайович
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Доктор мистецтва, професор, заслужений діяч мистецтв України
	Посада	Завідувач кафедри народних інструментів України
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Strilets.pdf andrii.strilets@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Ткаченко Вікторія Миколаївна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Доцент кафедри народних інструментів України
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Tkachenko.pdf viktoriaa.tkachenko@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Мандзюк Любов Сергіївна
	Науковий ступінь, вчене/	Кандидат мистецтвознавства, доцент, заслужений діяч мистецтв України

	почесне звання	
	Посада	Доцент кафедри народних інструментів України
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Mandziuk.pdf liubov.mandziuk@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Костогриз Сергій Олександрович
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Доцент кафедри народних інструментів України
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Kostogryz.pdf sergii.kostogryz@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Костенко Наталія Євгенівна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Доцент кафедри народних інструментів України
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Kostenko.pdf nataliia.kostenko@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Кужба Михайло Дмитрович
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Доктор мистецтва
	Посада	Старший викладач кафедри народних інструментів України
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Kuzhba.pdf mykhailo.kuzhba@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Дяченко Юрій Станіславович
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Доцент кафедри народних інструментів України
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Diachenko.pdf yurii.diachenko@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Слюсаренко Тетяна Олександрівна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Старший викладач кафедри народних інструментів України
	Профіль	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-

	викладача, e-mail	instruments-of-ukraine/Sljusarenko.pdf tetiana.sliusarenko@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Сліпченко Ксенія Дмитрівна
	Науковий ступінь, вчене/ почесне звання	Доктор філософії
	Посада	Старший викладач кафедри народних інструментів України
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Slipchenko.pdf ksenii.slipchenko@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Авдимирець Людмила Євгенівна
	Науковий ступінь, вчене/ почесне звання	-
	Посада	Викладач кафедри народних інструментів України
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Avdymyrez.pdf liudmyla.avdymyrets@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Кулик Олександр Геннадійович
	Науковий ступінь, вчене/ почесне звання	-
	Посада	Викладач кафедри народних інструментів України
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Kulyk.pdf oleksandr.kulyk@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Єгоров Єгор Олегович
	Науковий ступінь, вчене/ почесне звання	-
	Посада	Викладач кафедри народних інструментів України
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Yegorov.pdf yehor.yehorov@num.kh.ua
Анотація		Навчальна дисципліна «Ансамбль» спрямована на формування виконавсько-ансамблевих навичок, розвиток ансамблевого мислення та здатності до художньої взаємодії. Опанування змістом навчальної дисципліни сприяє оволодінню широким діапазоном виражальних засобів та формуванню здатності до колективної творчої взаємодії. Це забезпечує цілісне втілення композиторської ідеї й створення інтерпретації творів на високому професійному рівні.

Мета дисципліни	Підготовка фахового ансамбліста, з необхідними виконавськими, комунікативними та організаційними навичками, здатного самостійно реалізовувати власні творчі задуми й художньо-естетичний досвід у процесі спільного музикування та концертної діяльності у складі ансамблю народних інструментів різного складу/ансамблю за участю народних інструментів.
Програмні результати навчання	ПРН1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності. ПРН2. Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри (ансамблевого/хорового співу), репетиційної роботи та концертних виступів. ПРН3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності. ПРН5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію. ПРН8. Демонструвати музично-аналітичні навички а процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій. ПРН10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.
Загальні компетентності	ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК7. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК12. Здатність працювати автономно.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності. СК2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності. СК3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва. СК4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва. СК6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності. СК9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу. СК11. Здатність оперувати професійною термінологією. СК13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків. СК17. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні

	інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності. СК18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.
Професійні компетентності	ПК5. Здатність визначати напрями, види та способи підвищення рівня власних педагогічних та фахових компетентностей.
Зміст навчальної дисципліни	<u>Тематика практичних занять з дисципліни:</u> <i>Тема 1.</i> Читання ансамблевої партитури з усвідомленням і виокремленням функцій ансамблевої фактури. <i>Тема 2.</i> Розвиток слухової та ритмічної координації ансамблів. <i>Тема 3.</i> Усвідомлення ролі кожного виконавця у формуванні цілісного ансамблевого звучання. <i>Тема 4.</i> Формування ансамблево-виконавських навичок для стилістично достовірного відтворення музики від бароко до сучасності. <i>Тема 5.</i> Робота над творами програми з елементами поліфонії (підголоскова, імітаційна). <i>Тема 6.</i> Розвиток навичок цілісного виконання творів великої форми в ансамблі. <i>Тема 7.</i> Відпрацювання навичок взаємодії та узгодження інтерпретаційних рішень. <i>Тема 8.</i> Відпрацювання точності та виразності виконання творів програми. <u>Програмні вимоги:</u> <u>1 курс</u> <i>1 семестр</i> Програма довільного жанрово-стильового наповнення тривалістю орієнтовно 10 хвилин (не регламентована). <i>2 семестр</i> Програма довільного жанрово-стильового наповнення (з обов'язковим включенням обробки українського народного мелосу) тривалістю не менше 10 хвилин. <u>2 курс</u> <i>3 семестр</i> Програма довільного жанрово-стильового наповнення (з обов'язковим включенням твору зарубіжного композитора) тривалістю не менше 10 хвилин. <i>4 семестр</i> Програма довільного жанрово-стильового наповнення (з обов'язковим включенням твору віртуозного характеру) тривалістю не менше 10 хвилин.

	<u>3 курс</u> 5 семестр Програма довільного жанрово-стильового наповнення (з обов'язковим включенням обробки народної музики) тривалістю не менше 10 хвилин. 6 семестр Програма довільного жанрово-стильового наповнення (з обов'язковим включенням твору великої форми) тривалістю не менше 10 хвилин. <u>4 курс</u> 7 семестр Програма довільного жанрово-стильового наповнення (з обов'язковим включенням твору українського композитора) тривалістю не менше 10 хвилин. 8 семестр Програма довільного жанрово-стильового наповнення тривалістю не менше 10 хвилин.
Види занять	Практичні, самостійна робота
Методи навчання	Словесні методи (бесіда, пояснення); наочні методи (ілюстрація, демонстрація, спостереження); практичні методи (вправи, пошук, відпрацювання); індуктивний метод (від часткового до загального); репродуктивний, пояснювально-ілюстративний метод (відтворення як засіб повторення); творчі, проблемно-пошукові методи (творчо-пізнавальна діяльність; аналіз та порівняння індивідуальної творчості; створення нового, оригінального); відеометод (перегляд); самостійна робота (пошук шляхів вирішення завдань, робота з літературою).
Форми, методи та критерії оцінювання	Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Поточний контроль (max 60 балів): оцінюється діяльність здобувача під час підготовки художньої програми до семестрового контролю. Семестровий контроль (max 40 балів): індивідуальна презентація виконавської роботи під час: 1, 4 семестри – заліку; 2, 3, 5, 7, 6, 8 семестри – екзамену. Умовою допуску до семестрового контролю є виконання програми освітнього компонента й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

	З критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів поточного та семестрового контролю і послідовністю накопичення балів студентів ознайомлюють на першому аудиторному занятті та за посиланням https://docs.google.com/document/d/1TQdPbM8nnLYwp9eFP7rkdituHKuNlMZ/edit?usp=sharing&oid=114520142602574643901&rtpof=true&sd=true
Особливості та політики дисципліни	Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі освіти комунікують завдяки таким засобам, як Moodle, листування через e-mail, посилання на google диск, Messenger, Google Meet (відеотелефонний зв'язок), документи Google (онлайн-текстовий редактор). Від студентів очікується регулярне відвідування усіх занять згідно з розкладом. Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності. В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.
Рекомендовані джерела інформації	Баран, Т. (2017). <i>Концертні твори для ансамблю цимбалістів з сопілкою в аранжуванні Тараса Барана: зібрання творів у двох збірках</i> (навчально-методичний посібник). Львів: Видавнича фірма «Афіша». Костенко, Н. (2021). Педагогічні традиції виконавства на домрі в Харкові ХХІ століття. <i>Аспекти історичного музикознавства</i>, 12, 27–58. Костогриз, С. (2018). Жанрово-стильові пріоритети розвитку композиторської творчості для балалайки в Слобожанській Україні. В С. Г. Анфілова (ред.-упоряд.), <i>Аспекти історичного музикознавства</i> (Вип. 13, с. 87–100). Харків: ХНУМ ім. І. П. Котляревського. Кучерук, В., Олексюк, О., & Кучерук, Н. (2012). <i>Клас інструментального ансамблю</i> (Ч. 1; навчальний посібник для вищих навчальних закладів). Київ: Ретро-Прінт. Мандзюк, Л. (2006). Інтелектуально-творчий аспект предмету «ансамбль» в класі бандури. <i>Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені В. Гнатюка та Національної музичної академії України імені І. П. Чайковського. Серія: Мистецтвознавство</i>, 1(16), 80–84. Овчарова, С. В. (Уклад.). (2016). <i>Педагогічний репертуар ансамблів бандуристів: перекладення, аранжування та обробки пісень</i> (2-ге вид., випр. і доп.). Дніпро: Ліра.

	Кужба, М. Д. (Уклад.). (2023). <i>Концертні твори для ансамблю за участю цимбалів</i> (Хрестоматія, вип. 1). Харків.
--	--

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Ансамбль» (фахова профілізація «Народні інструменти»), затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського, протокол № 9 від 26 червня 2025 р.